

at Glensborg og Glensborg Fjord var indbefattet derunder. Tjølkelig havde den ærede Ministers Forslag, hvis det var blevet vedtaget uforandret, ikke haft nogen synderlig Birkning overfor Erboerne, og altsaa har den Vindring, der nu er flet, skjønt det synes, som om der er gaaet noget Væsentligt ud af Loven, overfor min Valgfreds ikke synderligt at betyde. Jeg maa altsaa, skjønt jeg selvfølgelig stemmer for Loven, sige, at det er klart, at det, der tilsigtedes ved Andragenderne, ikke er naaet, og heller ikke hovedsagelig vilde være naaet, hvis Lovforslaget var blevet vedtaget i den Skikkelse, hvori det var forelagt. Jeg slutter mig til den ærede Ordførers Haab om, at den ærede Minister, som jo navnlig overfor Lovforholdene i Tyskland sikkert vil blive nødsaget til i næste Samling at fremkomme med Et og Andet vedrørende Lovvæsenet, vil lade Spørgsmaalet om Nedsættelse af Skibsafgiften overfor Hertugdømmerne være sig magtpaaliggende, thi det er vist næppe overdreven, naar jeg gjentager, hvad der er sagt her mangfoldige Gange, at mellem 30 og 50 pCt. af Nettotragten af disse Skibe gaar bort i Sportlerne. Naar man ser paa disse Tal og ser hen til, at Preussen meget klokelig har frigivet Farten, saa kan man fortaa, at Preussen kan benytte det som Agitationsmiddel og sige: Her kunne I se, saaledes stille vi os lige overfor de danske Skippere, men hvorledes ere de stillede af deres egen Regjering? Jeg haaber, at den ærede Minister, der har haft varm Tilslutning derovre fra, vil se hen baade til den materielle og formelle Begrundelse af mine Ord.

Bille: Jeg kan ikke negte, at efter min Opfattelse vilde dette Lovforslag have været betydelig heldigere i den Skikkelse, det fik, da det sidst forelaa her, end i den reducerede Form, hvori det nu fremtræder. Men jeg er ganske enig i, at det praktisk Nigtige, som Sagen nu foreligger, er at gjøre det lille Fremskridt, som er tilbudt, og sætte sit Haab til, at det ikke vil vare for længe, inden vi gjøre det næste og betydeligere Skridt. Det er ganske vist, at i den Form, som Lovforslaget nu har faaet, borttages Udsigten til at lette den mindre Skibsfart, som gaar paa de nærmeste Grændselande. Jeg tror, at dette er uheldigt, og det havde sikkert været bedre at gjøre det lille Skridt fremad. Sagen er kommen til os paa et saa sent Stadium, at der ikke er megen Opfordring til at indlade sig paa en ubørlig Drøftelse af de forskellige Betragtninger, som angaaende Sagen ere fremkomne i det andet Thing. Og her møde vi desuden den almindelige Vanstuelighed, som det har i det ene Thing at svare paa, hvad der er yttret i det andet. Men jeg kan dog ikke tilbageholde at udtrykke min Overræffelse over, at det netop skulde være Handelsens Repræsentant, som i det andet Thing har bewirket, at Lovforslaget har faaet den

nye Skikkelse. En reel Misforstaaelse er fremkommen, og det synes hensigtsmæssigt dog at berøre den, for at den ikke skal leve længere end nødvendigt. Det er nemlig anført i Landssthinget, at i den Skikkelse, som Lovforslaget havde, da det kom fra os, kunde det have givet Anledning til Indsigelse fra adskillige Nationer, som have Traktat med os om, at de skulle behandles som de mest begunstigede Nationer. Dette, tror jeg, hviler paa en fuldstændig forfæret Opfattelse af, hvad der dengang stod i Lovforslaget. Naar det var fastsat, at Farten mellem danske Havne og fremmede Havne, der laa mellem Union fra Vindesnaas til Holland og fra svensk Kyst til Rügenwalde, kunde helt eller delvis gjøres fri, saa var det dermed givet, at Farten paa disse Steder skulde være fri for Skibsafgift, hvadenten den førtes af indenlandske eller af fremmede Skibe af hvilken som helst Nationalitet. Der kunde altsaa derved i Virkeligheden ikke blive Tale om, at nogen Indsigelse skulde blive gjort paa Grundlag af Reglerne om de mest begunstigede Nationer. Loven satte en vis Grændse for Fartens Frigivelse; men indenfor denne Grændse skulde alle Skibe, baade danske og fremmede, have fuldkommen lige Bilkar. Det har overræffet mig at se, at den nævnte Bilsfarelse har kunnet fremkomme i Landssthinget og udøve en, som det synes, ikke ganske ringe Indflydelse paa den Afgjørelse, hvortil Thinget er kommet, uden at møde nogen Modsigelse. Det er ogsaa mit Ønske og Haab, at vi snart kunne komme til en alvorlig Reform af Skibsafgiften, jeg tør ikke ubetinget sige dens fuldstændige Ophævelse, fordi jeg erkjender, at der kan være Forhold tilstede, som gjøre et saadant Skridt mindre tilraadeligt, skjønt det for mig stiller sig som ønskeligt at komme til helt at hæve den. Jeg kan ikke Andet end ganske billige et Argument, som tidligere her er fremkommet, og som ikke synes at have faaet behørig Vægt paa det andet Sted, nemlig det, at under den nuværende Ordning af Skibsafgiften belastes Transporten tilvands med en uforholdsmæssig Byrde i Sammenligning med Transporten tillands; thi Jernbanerne kjende ikke nogen Afgift, der ligner Skibsafgiften, og efter den stadig stigende Udvikling af Samfærdselsforholdene, spiller Jernbaneforbindingen ogsaa for Værens Forsendelse en meget betydelig og vokende Rolle. Ogsaa af det Hensyn vilde det vistnok være at tiltraade at komme til at gjøre det Skridt, der var vedtaget af os; men da det ikke har kunnet naas, saa maa vi ialtsald være glade ved at faae den indre danske Skibsafgift fra Halsen og haabe, at det vil være det første Skridt til Sagens videre Fremme.

Bossen: Jeg kan ikke slutte mig til de Beklagelser, som nu fra to Sider ere udtalte over, at den § 3, som var indsat i Lovforslaget